

Udskriftsdato: 31. december 2025

KEN nr 10023 af 22/11/2023 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-14959

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - ej medhold

J.nr. 21-14959

En mand (klager), der har PTSD klagede til Ligebehandlingsnævnet over et universitet (indklagede 1) og en rådgivningsvirksomhed (indklagede 2). Manden mente, at universitet og rådgivningsvirksomheden havde forskelsbehandlet ham på grund af handicap, fordi mandens hjælpeydelse til universitetsuddannelsen ikke blev leveret til starten af semesteret.

Ligebehandlingsnævnet vurderede, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at han var blevet forskelsbehandlet på grund af handicap.

I forhold til universitetet lagde nævnet vægt på, at manden havde fået dispensation fra mange af kravene fra studiet, at han havde fået lov til at begynde forfra, når han anmodede om det, samt at der blev holdt et møde med manden, hvor han blev vejledt om sine videre muligheder på studiet.

I forhold til rådgivningsvirksomheden lagde nævnet vægt på, at rådgivningsvirksomheden havde fundet flere mentorer til manden, at de havde forsøgt at rekruttere andre mentorer, samt at manden havde benyttet sig af de øvrige støtteformer, som blev stillet til rådighed.

Manden fik derfor ikke medhold i klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med klagers hjælpeydelsesforløb på universitetsuddannelse.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Indklagede 1 har ikke handlet i strid med forskelsbehandlingsloven i forbindelse med klagers hjælpeydelsesforløb.

Indklagede 2 har ikke handlet i strid med forskelsbehandlingsloven i forbindelse med klagers hjælpeydelsesforløb.

Sagsfremstilling

Klager har PTSD og social angst. Af klagers psykiatriske speciallægeerklæring af 17. september 2017 fremgår følgende:

”...

Samlet set finder undertegnede, at [klager] opfylder diagnosekriterierne for en posttraumatisk belastningsreaktion, som medfører en ganske betydelig funktionsnedsættelse.

[Klager] går til regelmæssige samtaler hos egen læge og er i antidepressiv medicinsk behandling, og der kan ikke umiddelbart peges på yderligere behandlingstiltag på nuværende tidspunkt, som på afgørende vis vil kunne bedre [klagers] psykiske tilstand eller funktionsniveau.

[Klagers] prognose er dårlig med tanke på det langvarige forløb, og man kan ikke forvente, at der indtræder en markant bedring i tilstanden, selvom [klagers] retslige status skulle blive afsluttet til [klagers] fordel.

... ”

Den 1. september 2017 begyndte klager på det indklagede universitet (indklagede 1). I forbindelse hermed fik klager tildelt SPS-støtte i form af studiementor og støttetimer hos den indklagede rådgivningsvirksomhed (indklagede 2).

I november 2017 mødte klager sin mentor for første gang i forbindelse med sin første eksamen. Herefter blev klager sygemeldt.

Primo januar 2021 fik klager tildelt 20 timer med en faglærer og 20 timer med en mentor. Den 8. februar 2021 begyndte klager forfra på studiet.

Den 1. marts 2021 udarbejdede klagers læge følgende erklæring:

”...

Patienten har en del psykiske udfordringer som han modtager behandling for. Han har på baggrund af dette fået tildelt mentor samt faglærer.

Dette har han ikke modtaget endnu

Jeg skal derfor anbefale at patienten ikke startet studiet før disse hjælpeforanstaltninger er på plads

...”

Klager oplyser, at han adskillige gange rykkede indklagede 2's underleverandør, da han ikke hørte fra underleverandøren. I marts 2021 kontaktede indklagede 2's underleverandør klager. Den 22. marts 2021 startede klager med mentor og faglærer. Herefter hørte klager ikke mere fra mentoren, hvorfor han forsøgte at kontakte mentoren 4 gange.

Klager sendte den 29. marts 2021 følgende mail til indklagede 2's underleverandør:

”...

Uden respons på mine 4 henvendelser siden onsdag d. 24 marts 2021 til mentor fr. [mentor] (SPS sekretær og vand.jur) mhhb. bistand til overblik og planlægning, jf. det aftalte ved personligt møde med mentor tirsdag d. 22 marts 2021, og henset til at kunne anvende påsken til at kunne indhente det stof mangler, anser jeg dd. søndag d. 28 marts 2021 i påskeferiens begyndelse, mentorstøtten som ophørt, hvilket parterne anmodes bekræfte/afkræftige til mig uden ophold.

Jeg er dd. uden de facto mentorstøtte på 2 semester - 1/2 inde i studie.

Jeg har anmodet Studenterforeningen om at bistå torsdag d. 25 marts 2021. Jeg er ubesvaret.

Jeg anmoder hhv. [indklagede 1] studievejledere, SPS vejledere - hvad jeg skal gøre, begrundet i min læge har anbefalet jeg ikke starte studiet for faglærer og mentor er på plads - i skrivelse 1 marts 2021.

...”

Den 30. marts 2021 modtog klager en mail fra indklagede 2's underleverandør om, at hans mentor havde trukket sig. Af mailen fremgår følgende:

”Kære [klager]

[Mentor] må desværre trukket sig som din mentor. Jeg beklager at du kommer i uheld situationen såsom denne. Efter aftale med [navn] fra [indklagede 2], at vi gå i gang med at søge en ny studiementor til dig.

Jeg ønsker dig god påske.

De bedste hilsner [rådgiver hos indklagede 2's underleverandør]"

Klager svarede den 30. marts 2021 med følgende mail:

”Kære [rådgiver hos indklagede 2's underleverandør],

Jeg noterer mig at en jurist og pt. jurastuderende, tillige ansat i SPS, ikke besvarer eller melder klart ud overfor mig, den handicappede.

Jeg beder dig oplyse hvem der er din overordnede ansvarlige.

Med venlig hilsen

[Klager]”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 30. marts 2021.

Den 31. marts 2021 sendte en fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør følgende mail:

”Kære [klager]

Min kollega [rådgiver fra indklagede 2's underleverandør] har i går tirsdag oplyst dig, at [mentor] ikke fortsat er din mentor og derfor er vi allerede gået i gang med en ny rekruttering.

Din rådgiver på [indklagede 2] [navn] er ligeledes orienteret om dette.

Så snart vi har modtaget en relevant ansøgning til mentor jobbet, vil vi videresende ansøgning til dig.

Jeg ønsker dig en god Påskeferie

Hilsen

[Fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør]"

Den 1. april 2021 sendte klager følgende mail til fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør, indklagede 2's underleverandør, indklagede 1 og det uddannelsesstrategiske råd hos indklagede 1:

"A. [Indklagede 1] uddannelsesstrategiske Råd, anmodes undersøge sagen, hvor en psykisk handicappet, i 2017 og 2021 ikke tilsikres den tildelte støtte betids, på det juridiske fakultet. Det noteres der har været ført sager i ankenævnet - tillige jurastuderende, der ud over handicap, skal føre sag for sin egen rettighed, hvilket er helt utilstedeligt.. Praksis fortsætter. Levrandør fortsætter.

Hvilken kvalitetskontrol og tilsikring at støtte gives i tide - anmodes belyst, og besvaret skriftligt begrundet i gld. lovgivning omkring handocappede.

I denne sag er den studerende tildelt hhv. faglærer og mentor. Ingen af støttemidlerne er tilsikret og ikke tilstede ved studiestart.

Læge har i skrivelse d. 1 marts 2021 anbefalet den studerende ikke starter studiet før handicapstøtte er på plads, hvilket er fremsendt til [SPS-afdeling hos indklagede 1], [indklagede 2].

Faglærer er startet d. 22 marts 2021 - 10 uger inde i semester. For nærværende ingen mentor.

B. [Afdeling hos indklagede 1] anmodes skriftligt oplyse retningslinier fsva. adgang for den enkelte studerende og tilladelse til at andre tilgår den studerendes [IT-program]. Principielt.

Tak for Deres skrivelse modtaget gd.

1. Mentor undlader at orientere en studerende vedkommende fratræder, efter at den studerende, har oplyst mentor at [afdeling hos indklagede 1] fraråder på det kraftigste at mentorer har kodeord til de studerendes [IT-program].

Mentor (jurist) udbad sig koder til den studerendes [IT-program] adgang. Den studerende forsøgte ændre kodeord specifikt således mail ikke kunne tilgås.

2. Den studerende har anmodet mentor skriftlig bekræftige at mentor ikke tilgår emails, hvis kodeord udleveres, torsdag d. 25 marts 2021. Den studerende hører intet før påske som aftalt.

3. Mentor skriver :

...

Tak for opdateringen.

Jeg er også på [IT-program] for andre jurastuderende, og i de tilfælde har jeg ikke adgang til email sektionen. Man har kun adgang til email sektionen ved en kode som bliver sendt via sms, det skulle undre mig meget at det er anderledes i dit tilfælde. Håber at I finder en løsning imorgen.

Mvh

[Mentor]

4. Det var aftalt at [mentor], [indklagede 2's underleverandør] sekretær, jurist - skulle bistå med det overblik og planlægning den handicappede studerende har brug for, senest fredag d. 26 marts 2021 - for opsamling og indhentning af stoffet i påsken. Den studerende har som i 2017 afventet i studiet på hhv. faglærer og mentor.

Den studerende er psykisk påvirket negativt af undladelse, fra en støtteperson, mulig ansvarspådragende handling, af en jurist, - hvorfor der er en dyb irritation og vrede, som er en PTSD trigger, når en myndighed undlader at handle.

5. Det er iagtaget at en uddannet jurist der er mentor, ansat af [indklagede 2's underleverandør], formentligt overtræder [indklagede 1's] regler - hvorfor denne skrivelse sendes til [indklagede 1's] ansvarlige, tillige til [indklagede 1's] IT afdeling.

[Indklagede 2] fortsætter praksis som i 2017, fsva. tilsikring af bistand til psykisk handicapet.

Sagen er indbragt for ligestillingsnævnet. Sagen er anmodet belyst, ved aktindsigt fra ministeriet.

6. Sagen undersøges fsva. [Indklagede 2's underleverandør] ansvar overfor en psykisk handicapet.

Det udbedes af Dem oplyse hvem der er din ansvarlige overordnede, tillige om aktindsigt i alle data omkring min sag, fra juli 2017 tildags dato jf. gld. fvl.

De bedes bekræftige modtagelsen af denne skrivelse. ”

Den 15. april 2021 svarede en specialkonsulent hos indklagede 1's uddannelsesstrategiske råd klager med følgende mail:

”Kære [klager]

Tak for din henvendelse (sendt cc til os), som jeg er blevet bedt om at besvare.

Jeg skal starte med at oplyse dig om, at [uddannelsesstrategiske råd hos indklagede 1] ikke håndterer henvendelser fra de studerende, men er et udvalg, der rådgiver Rektorat og Ledelsesteam i uddannelsesstrategiske spørgsmål af tværgående karakter.

...

Du udtrykker bekymring om, hvorvidt andre kan tilgå din adgang til [IT-program]. Jeg forstår din mail således, at du spørger os om, hvorvidt en studiemmentor ansat af [indklagede 2's underleverandør], kan få adgang til dine oplysninger på [IT-program]. Svaret er nej, det er ikke muligt.

Hvis du fx har behov for, at en studiemmentor tager noter fra undervisningen til dig, kan du skrive til [SPS-afdeling hos indklagede 1] og bede om, at din studiemmentor får adgang til de specifikke [IT-program], hvor din undervisning finder sted.

Du skal derefter udfylde et skema, som du får tilsendt. Derefter sørger [SPS-afdeling hos indklagede 1] for at tildele studiemmentor den ønskede adgang. Dette betyder i praksis, at studiemmentor får egen adgang til udvalgte [IT-program] i den periode, hvor adgangen er nødvendig. Når behovet for adgang ophører, bliver studiemmentors adgang til de specifikke [IT-program] lukket.

Jeg har fået oplyst, at din anmodning om aktindsigt er blevet behandlet.

Vi har ikke mulighed for at besvare spørgsmålene, som du stiller vedrørende konkrete forhold hos [indklagede 2's underleverandør]. Disse spørgsmål må besvares af [indklagede 2's underleverandør] selv.

Med venlig hilsen

[Specialkonsulent hos det uddannelsesstrategiske råd hos indklagede 1]. ”

Klager svarede specialkonsulenten den 21. april 2021 med følgende mail:

”Tak.

En mentor udbad sig koder - hvilket undrer mig. Mentor er can.jur. Mentor oplyste at sådan gjorde hun overfor de studerende hun støtter.

[Indklagede 1's IT-afdeling] oplyste mig det frarådes kraftigt.

Mentors mand, der tillige er advokat - er iøvrigt kollega til en af mine bekendte, en anden advokat - hvem jeg har orienteret om sagen.

Det af dig oplyste at [afdeling] kan varetage dette - er ikke orienteret til mig, hverken fra faglærer eller [indklagede 1].

Dette medtages i sagen ved ligebehandlingsnævnet.

Med venlig hilsen

[Klager]”

Specialkonsulenten svarede den 22. april 2021 klager med følgende mail:

”Kære [klager]

Tak for din henvendelse. Jeg har ikke flere bemærkninger til sagen herfra. Du er naturligvis velkommen til at medtage alle de oplysninger, som jeg har givet dig i min mail, til Ligebehandlingsnævnet.

Venlig hilsen

[Specialkonsulent fra indklagede 1]”

Klager svarede den 22. april 2021 specialkonsulenten følgende:

”Jeg beder dig venligst oplyse **hvem** der skal oplyse en psykisk handicappet denne nedenstående information (ikke begrænset til denne vigtige orientering) du orienterer mig muligheden for, hvornår og hvordan - henset til mentoren en can.jur. ikke oplyser dette til ut. Hvilken hjemmel følger [indklagede 1] fsva. disse ?

"Hvis du fx har behov for, at en studiementor tager noter fra undervisningen til dig, kan du skrive til [SPS-afdeling hos indklagede 1] og bede om, at din studiementor får adgang til de specifikke [IT-program], hvor din undervisning finder sted".

Specialkonsulenten skrev den 23. april 2021 følgende mail:

”Kære [klager]

Tak for din mail.

Jeg har spurgt mine kolleger i [afdeling], og de oplyser følgende som svar på dine spørgsmål:

”Det foregår sådan, at den studerende og studiementor/sekretær først finder ud af, hvad den studerende har brug for hjælp til. Hvis denne hjælp kræver, at studiementor får adgang til enkelte [IT-program], skal den studerende selv kontakte [mailadresse]. Hvis den studerende ikke selv kan overskue det, kan [afdeling hos indklagede 1] eller [indklagede 2's underleverandør] gøre det. Alle forløb er forskellige, så der findes ikke en bestemt måde at gøre det på. Det vigtigste er, at [SPS-afdeling hos indklagede 1] får besked om behovet. Eftersom du og den førømtalte studiementor (cand.jur) ikke indledte et samarbejde, nåede I ikke til denne del af processen.

Når du har ansat en studiementor, og I sammen er blevet enige om hvordan studiementor bedst støtter op om dig i din studiehverdag, kan du skrive til [mail-adresse] og fortælle, om der eksempelvis er brug for, at studiementor får adgang til [IT-program]. ”

Du må endelig vende tilbage, hvis du har yderligere spørgsmål.

Med venlig hilsen

[Specialkonsulent hos indklagede 1]. ”

Klager sendte den 1. maj 2021 følgende mail til SPS-afdelingen hos indklagede 1:

”Jeg beder oplyst om hvorledes en handicappet studerende, ved studiestart - inden eksamen modtager denne støtte betids ?

Jf. Hyrdebrev og vejledninger fra ministeriet - er det så tilrådeligt at lade en psykisk handicappet starte - inden hjælpen er fastlagt og på plads)

Skal jeg forstå det således at en psykisk handicappet - ikke kan påregne en støtte til et betydeligt krævende studie - før eller efter eksaminer ?

jeg beder om rette ansvarlige orienteres og besvarer mig indenfor 7 dage skriftligt.

Med venlig hilsen

[Klager]

...”

SPS-vejleder hos indklagede 1 sendte den 6. maj 2021 følgende mail til klager:

”Kære [klager]

Tak for din mail. Vi har fået din mail tilsendt fra Rektor, da dine nye spørgsmål vedrører SPS.

Svar

Vi stiller os uforstående over for dine spørgsmål, idet du, som tidligere oplyst, har fået tildelt alle de støtteformer, som SPS-administrationen har søgt om på dine vegne.

Ifølge vores oplysninger har du nedenstående støtteformer til din rådighed. Du har fået disse støtteformer, fordi de skal kompensere dig for de vanskeligheder, din funktionsnedsættelse medfører:

- Studiestøttetimer fra [indklagede 2] (til rådighed fra slutningen af 2020)
- Faglig støttelærer fra [indklagede 1] (ansat 5. marts 2020)
- Studiementor (du er i gang med ansættelsesrunde nr. 2, og vi kender ikke status herpå).

Hvis du har brug for hjælp til at ansætte en studiementor, bedes du kontakte din rådgiver i [indklagede 2].

Vi har ikke flere bemærkninger til sagen.

Venlig hilsen

[SPS-vejleder hos indklagede 1]”

Klager svarede den 6. maj 2021 SPS-vejlederen følgende:

”Tak for deres oreintering der igen som tidligere ses urigtig.

De bedes orientere Rektor om dette svar, - hvilket De bedes bekræftige - hvor en studerende ganske rigtigt tildeles støtte (skriftligt) og denne støtte ikke er iværksat ved studiestart – hvilket forårsager

maksimumstress og nedbrud, hvilket er dokumenteret lægeligt. Halvvejs inde i semesteret efter adskillige rykkere - 2 sammenbrud - jf. lægelig dokumentation tildeles en faglærer - hvor der allerede fra start - fravælges et fag.

Som i 2017 - igen 2020 / 2021 - noteres mig ministeriet vejledninger - jeg har modtaget - hørdebrev og instrukser - på det foreliggende ikke følges af [indklagede 1].

Jeg noterer mig [SPS-afdeling hos indklagede 2] - ikke besvarer ved korrekt at undersøge om en bevilling de facto udføres.

Det er en handicapet uvedkommende, hvor mange dokumenter og bevillinger der udfærdiges og godkendes af flere parter - og den handicappede studerende - forholder sig alene til det reelle indhold og den manglende støtte - herunder kompetencerne fra mentore. [Indklagede 1] er rette ansvarlige jf. flere afgørelse i lignede sager.

[Indklagede 1] opfordres pr. omgående at tilsikre at mentorer er til rådighed for en psykisk handicapet studerende ved studiestart. Det er min opfattelse af [indklagede 1's] nuværende praksis (2017 - 2021) er i strid med gld. lovgivning.

Sagen er fremmet overfor ligebehandlingsnævnet.

SPS mener at støtte er iværksat - og SPS [indklagede 1] bedes oplyse hvorvidt dette kan dokumenteres (herunder at den handicappede studerende flere gange har rettet henvendelse om mangelen.

Bekræft venligst modtagelsen af denne skrivelse - indenfor 3 dage - tillige at denne besvarelse sendes til Rektor, henset til sagen ansvarspådragende alvorlighed.

Med venlig hilsen

[Klager]"

SPS-vejlederen svarede den 10. maj 2021 klager følgende:

Kære [klager].

SPS henviser til tidligere korrespondancer mellem dig og SPS-administrationen og har ikke yderligere bemærkninger.

Din mail er videresendt til rektor til videre foranstaltning.

Med venlig hilsen

[SPS-vejleder hos indklagede 1]

Specialkonsulent svarede den 18. maj 2021 yderligere klager følgende:

"Kære [klager]

Stab og Politik skal på vegne af rektor besvare din henvendelse.

Jeg har noteret mig, at vores [SPS-afdeling hos indklagede 1] har besvaret din forespørgsel vedrørende denne del af din henvendelse/klage. Det må lægges til grund, at administrationen af dine SPS-hjælpemidler er foregået efter de gældende regler herom. Der ses således ikke grundlag for at udtale, at der er sket fejl, som vi herfra kan påtale som retlige mangler, og jeg kan derfor på denne baggrund ikke foretage mig yderligere i sagen herfra.

Med venlig hilsen

[Specialkonsulent hos indklagede 1]”

Klager svarede specialkonsulenten den 18. maj 2021 følgende:

”Tak [specialkonsulent hos indklagede 1],

Det følger helt i tråd med den politik [indklagede 1] har forsøgt fulgt tidligere - der af øvre myndigheder er påtalt.

Din skrivelse er normal for en jurist. Rektor anmodes udtale sig om hvorledes en psykisk handicappet bør forholde sig til din skrivelse.

Du bedes orientere Rektor - ved videresendelsen af denne skrivelse - hvilket du bedes bekræfte.
rektor har allerede henvendt sig i sagen.

Med venlig hilsen

[Klager]”

Den 26. maj 2021 skrev rektor hos indklagede 1 følgende til klager:

”Kære [klager]

Tak for din e-mail.

Jeg kan se, at dine henvendelser er blevet besvaret af [afdeling] og af Stab & Politik under Uddannelser & Studerende og angår specialpædagogisk støtte (SPS).

Da forhold vedrørende SPS henhører under [afdeling], må jeg bede dig om at kontakte [afdeling] via [mail], hvis du har yderligere spørgsmål til administrationen af den specialpædagogiske støtteordning.

Venlig hilsen

[Rektor]”

Klager svarede den 26. maj 2021 rektor følgende:

”Kære [rektor],

Tak for din skrivelse dd.

Jeg kan oplyse at jeg ikke er fyldestgørende bekendt med de af dig oplyste besvarelser på mine forespørgsler - jeg informeres om at SPS har fulgt gld. praksis, med at uddelegere, hvor ministeriet har oplyst hyrdebrev og vejledninger herom, tillige at Universitetet er rette ansvarlige.

- og jeg beder dig derfor tilsikre at jeg som handicappet studerende besvares samt behandles på lige vilkår med fysisk handicappede - idet omfang ankestyrelsen har afgjort - hvilket jeg beder dig konkret oplyse mig er tilsikret.

Hvis jeg måtte have misforstået skrivelser fra SPS og den anførte studiehjælp - som skal sikre rettigheder for en studerende bedes disse informationer fremsendt til mig og dig indenfor en uge.

Jeg beder dig bekræftige modtagelsen af denne skrivelse.

Med venlig hilsen

[Klager]”

Den 27. maj 2021 svarede SPS-vejlederen fra indklagede 1 klager følgende:

”Kære [klager]

Tak for din mail. SPS har fået den tilsendt fra Rektor.

Jeg er i tvivl om, hvad der er vigtigst for dig at få svar på. Så jeg prøver mig lidt frem. Du må skrive igen eller meget gerne ringe til mig på [telefonnummer]. Det er måske lidt lettere.

Husk, at du også kan bruge din studiestøtterådgiver [navn] fra [indklagede 2]. Han kan støtte dig i at fokusere på dine kommende eksaminer – jeg går ud fra, at du skal til eksamen snart.

Du har haft udfordringer med en mentor i den indledende ansættelsesfase. Som jeg forstod det, sprang hun fra, og du fik tilbudt nogle andre via [indklagede 2's underleverandør].

[Indklagede 1's] SPS følger ikke op på ansættelsen af [indklagede 2's underleverandør], fordi det er [indklagede 2's] ansvar.

[Indklagede 2] skal skaffe en mentor til dig, og de har udliciteret opgaven til [indklagede 2's underleverandør], der er [indklagede 2's] underleverandør.

Så hvis du ønsker hjælp eller opfølgning på ansættelsen af en studiementor, skal du kontakte [navn] i [indklagede 2].

I forhold til hyrdebrevet er [indklagede 1] gået ind i implementeringsfasen. Det betyder konkret for dig, at studienævnet på Jura fremover vil vurdere, om du kan få dispensationer til fx en hel bacheloruddannelse frem for at skulle søge om dispensation til hver eksamen. Jeg forstår ikke rigtig forbindelsen til SPS. Måske kan du forklare det for mig?

Endelig vil jeg sige, at [indklagede 1] pga. de lange sagsbehandlingstider hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet ikke nødvendigvis kan tilvejebringe SPS-støtten fra 1. studiedag, heller ikke selvom man søger i god tid.

Som du har erfaret, kan det tage tid at finde en faglig støttelærer og en studiementor. Til gengæld har du fra dag 1 kunne benytte studiestøttetimer hos [indklagede 2].

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at skrive igen eller ringe til mig.

Venlig hilsen

[SPS-vejleder hos indklagede 1]”

Den 27. maj 2021 sendte klager følgende mail til SPS-vejlederen fra indklagede 1:

”Kære [SPS-vejleder hos indklagede 1],

Det er vigtigt for mig - og efter min opfattelse, øvrige psykisk handicappede studerende på [indklagede 1] - jf. lov og ministeriets vejledninger - vi modtager støtte når vi handicappede, påstarter sin studie på [indklagede 1] - og ikke halvvejs - eller ved eksamen - i sit studie, - af kompetente vejledere,

- og at vi, psykiske handicappede - ikke er kasterbolde imellem [indklagede 1], [indklagede 2], [indklagede 2's underleverandør] (tillige SU - hvor vi skal redegøre for evt. forsinkelser) - og kan pådrage os psykiske yderligere udfordringer - fordi vi skal bede om det der retteligt skal tilbydes af et universitet.

- at vi psykisk handicappede - ikke bedes tilbagevise/henviser os til en leverandør - i dette tilfælde [indklagede 2] der ikke tilsikrer hverken - mentor eller faglærer jf. det af ministeriet fastsatte /

ankestyrelsen,

- Jeg beder igen Rektor gå ind i sagen og tilsikre bedst muligt at psykisk handicappede modtager - rette støtte - ved studiestart - ved at udbede sig informationer i min konkrete sag, at forholde sig til ministeriets vejledninger og hyrdebrev, samt sikre at Ankestyrelsens beslutninger - de facto overfor de studerende - overholdes - hvilket rektor bedes bekræftige overfor mig indenfor 7 dage.

...”

Den 31. maj 2021 svarede SPS-vejlederen klager følgende:

”Kære [klager]

Tak for din mail.

Du har helt ret i, at sammenhængen mellem lovgivning og praksis kunne være bedre til gavn for alle handicappede i SPS-systemet, uanset hvilken funktionsnedsættelse der er tale om. Det forudsætter, set fra SPS-administrationens perspektiv, en helt anderledes tilrettelæggelse af

SPS-processer, sagsbehandling og udmøntning af studiestøtte end hidtil. Det er en dialog, som [indklagede 1] og de øvrige danske universiteter løbende har med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, ligesom [indklagede 1] i 2020 bød på opgaven med selv at levere studiestøtte til studerende med psykiske og neurologiske funktionsnedsættelser (altså, at vi skulle udføre de opgaver, som [indklagede 2] udfører i dag). [Indklagede 1] var desværre ikke konkurrencedygtige på prisen og tabte derfor til [indklagede 2].

Hvis du har forslag til, hvordan vi i Danmark kan indrette SPS-systemet anderledes, så SPS-støtten rent faktisk kan være til rådighed for de studerende ved studiestart, er du velkommen til at skrive til mig. Så kan dine input indgå som kvalificering af vores løbende dialog med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

For nuværende har [indklagede 1] ikke mulighed for at agere anderledes eller sikre, at støtten er til rådighed fra studiestart, fordi vi skal følge de procedurer, der er til rådighed i SPS-systemet. Det indebærer, som jeg tidligere har skrevet, lange sagsbehandlingstider hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, mange forskellige sagsbehandlingsled og leverandører, og at den studerende får et medansvar for fx rekruttering af studiementorer. Derfor kan jeg på Rektors vegne svare, at Rektor ikke yderligere kan gå ind i sagen, idet ændring af SPS-systemet kræver lovændringer og anderledes prioriteringer i det politiske system – noget, som ligger uden for Rektors indflydelse.

Jeg synes, at vi har skrevet tilstrækkeligt sammen om denne sag, og det håber jeg, at du er enig i. Derfor tænker jeg, at du nu skal fokusere på det fremadrettede, nemlig hvordan du kommer i gang med at studere med de støtteformer, du har til din rådighed. Jeg vil bede din

studiestøtterådgiver i [indklagede 2], [navn], om at følge op og støtte dig i denne proces.

Mvh. [SPS-vejleder hos indklagede 1]”

Klager svarede den 1. juni 2021 SPS-vejlederen følgende:

”Kære [SPS-rådgiver hos indklagede 1],

SPS [indklagede 1],

Cc. Ankestyrelsen (hvilket De bedes bekræftige modtaget og tillagt i sagen).

Tak for din skrivelse - jeg tillægger i behandlingen hos Ankestyrelsen

Jeg alene forholder mig som handicappet til de rettelige hjælpemidler jeg har brug for - således jeg på lige fod med varige fysisk handicappede kan deltage i min uddannelse på [indklagede 1].

I 2017 og 2021 - starter den relevante hhv. den reelle samme sag som 1st eksamen - midt inde i semestret.

Ankestyrelsen må vurdere hvorvidt hvem rette ansvarlige er.

Jeg forstår din henvendelse som : "find dig nu med dit psykiske handicap, i at der ikke tilbydes det rettelige i tide - og lad nu det ligge" - jeg mener er ansvarspådragende og strider imod lægelig anbefaling. Du anmodes konkretiseret - hvorvidt jeg bør/kan - imod lægelige anbefalinger varetage mit studie - kva SPS - som du varetager.

...”

SPS-vejlederen sendte den 4. juni 2021 følgende mail til klager:

”Kære [klager]

Tak for din mail.

Jeg har ingen nye oplysninger til sagen og henviser derfor til mit svar fra 27. maj.

Jeg vil gøre dig opmærksom på, at yderligere henvendelser fra dig til mig vil blive læst, men ikke besvaret, med mindre det vedrører ændringer til din SPS-støtte.

Mvh. [SPS-vejleder hos indklagede 1]”

Klager blev afmeldt undervisning ved indklagede 1 i foråret og efteråret i 2021.

I januar 2022 havde klager og indklagede 2's underleverandør en mailkorrespondance om en mentor, da klager var indskrevet på indklagede 1 i forårssemesteret 2022. SPS-rådgiveren hos indklagede 2's underleverandør skrev således i mail af 28. januar 2022 følgende til klager:

”Kære [klager]

Jeg må desværre informere om, at [mentor] trækker sin ansøgning tilbage af personlige årsager og ønsker desværre ikke at stå til rådighed som studiementor på nuværende tidspunkt.

Jeg beklager det uheldige situationen.

Ønsker dig en god weekend.

De bedste hilsner

[SPS-rådgiver hos indklagede 2's underleverandør]”

Klager sendte den 31. januar 2022 SPS-rådgiveren følgende mail:

”Jeg beder venligst [indklagede 2's underleverandør] - i skrivelse verificere, at det ikke er lykkedes at finde en mentor :

2017, 2018, 2020, 2021 og 2022 - som har bistået (udover et møde med undertegnede)

Med venlig hilsen

[Klager]”

Den 31. januar 2022 sendte fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør følgende mail til klager:

”Kære [klager]

Tak for din mail,

Fra efterår 2017 til efterår 2018 har [indklagede 2's underleverandør] rekrutteret og ansat 2 støttepersoner, der begge var ansat i korte perioder.

I år 2019 og 2020 har der ikke været bevilliget støttepersontimer til dig.

Fra forår 2021 til efterår 2021 har der været ansat en studiementor i en kort periode.

Vi har i dette forårssemester 2022 sendt en ansøger til dig (Studiementor), som desværre hoppede fra igen.

Vi har fortsat en åben rekruttering efter en Studiementor og vil orientere dig så snart vi modtager nye ansøgninger.

Hilsen

[Fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør]”

Klager svarede den 1. februar 2022 fagkoordinatoren følgende:

”Idet de ansatte mentorer alle er stoppet ved den indledende time, (udover i 2017 hvor en mentor bistod i 1 time på [indklagede 1] og i bibliotek) er der de facto ikke reelt støttet.

Hvilken støtteperson i en kort periode har der været i 2021 - og hvor lang var denne periode De kalder en kort periode.

Jeg anmoder om at se en timeopgørelse specifikt for de arbejder de af [indklagede 2's underleverandør] ansatte - De oplyser jeg har haft en mentor - er anerkendt løn.

Med venlig hilsen

[Klager]”

Den 3. februar 2022 sendte fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør følgende mail til klager:

”Kære [klager]

I perioden 30-11-17 til 14-12-17 var en [navn] ansat

I perioden 01-12-17 til 28-02-18 var en støtteperson ansat (Slettet pga. GDPR)

I perioden 22-03-22 til 28-03-22 var [navn] ansat

Vi sørger fortsat efter en Studiementor til dig i samarbejde med [indklagede 2].

Hilsen

[Fagkoordinator hos indklagede 2's underleverandør]"

Klager sendte den 5. februar 2022 følgende mail til fagkoordinatoren:

"Undertegnede har i 5 år, som handicappet modtaget misvisende og manglende støtte - hvor en leverandør der skal bistå en handicappet støtte, reelt oplyser misvisende fakta.

Jeg anmoder om Politiet indleder en efterforskning - idet denne skrivelse anmodes betragtet som en politianmeldelse af [indklagede 2] og [indklagede 2's underleverandør] - idet [indklagede 2's underleverandør] - ved [navn], igen og igen misleder en psykisk handicappet - og hvor denne skal bistå en handicappet med støtte, ligesom [indklagede 2] ikke retteligt bistår de sårbare personer de skal hjælpe.

Mentor ::

- [Navn] var ansat i 20 minutter i november - efter hendes eksamen i
- og ukendt 2 timer (hvilket [indklagede 2's underleverandør] anfører som 3 måneder)
- [Navn] - et møde ved gåtur rundt om søerne ved [sted].

Det af [indklagede 2's underleverandør] er urigtigt og ulovligt oplyst, hvorfor mentor anmodes afhørt i sagen.

Sagen er principiel.

Oplyses som støtte til en handicappet.

Skal jeg anmode konkrete timesedler indeholdende tid og dato for møde med den studerende fremsendt.

[Indklagede 2] - har tillige undladt at oplyse eller tilvejebringe reelle støtter til en handicappet jurastuderende.

Jeg skal ligeledes oplyse at [indklagede 2's underleverandør] politianmeldes jf. straffelovens bestemmelser - om misledning

overfor en psykisk handicappet - omkring ikke eksisterende hjælpemidler - hvor den part der tilraner sig økonomiske midler fra en offentlighed - ved at foregive at yde støtte til psykisk sårbare. "

Samtidigt med, at klager havde en korrespondance med indklagede 2's underleverandør om, at klagers mentor havde trukket ansøgningen tilbage, havde klager også en korrespondance med indklagede 2 om, at klagers fagstøttelærer blev sygemeldt. Den 1. februar 2022 sendte SPS-rådgiver fra indklagede 2 klager følgende mail:

”Kære [klager]

Jeg må beklageligvis meddele dig at [navn] i går meddelte mig at hun er sygemeldt og derfor ikke har mulighed for at fortsætte som din fagstøttelærer, vi er straks gået i gang med at søge en ny, men det betyder at både den nye studiementor og fagstøtten har trukket sig i denne uge, jeg vil gerne mødes for at drøfte en alternativ plan, så du kan fortsætte på studiet, vil du være interesseret i det ?

Med venlig hilsen

[SPS-rådgiver hos indklagede 2]”

Den 5. januar 2022 svarede klager SPS-rådgiveren følgende:

Kære [SPS-rådgiver hos indklagede 2],

Partsindlæg til ankestyrelsen - verserende 21 - 14959.

Jeg har dags dato læst din skrivelse - jeg tillader mig at videresende til ligestillingsnævnet i verserende sag - 21 - 14959 - hvori [indklagede 2] er part i sagen.

Jeg beder dig uden ophold oplyse mig, og tilsikre jeg som handicappet modtager den støtte jeg retteligt er tildelt.

Idet jeg siden 2017, har oplevet adskillige møder uden reelt støtte - alene snak og damage control, beder jeg dig oplyse hvilke alternative støttemuligheder du kan tilsikre mig, således at jeg uanset mit handicap, indenfor rimeligheden og lovens krav - kan varetage mit studie.

Til orientering har min læge vurderet d. 1 februar 2022 - at jeg bliver syg af ikke at modtage den lovbestemte støtte - hvilket jeg har anført siden 2017, ligesom nuværende studenrede med ADD er mødt med samme nedværdigende behandling.

Med venlig hilsen

[Klager]”

I foråret 2022 begyndte klager forfra på jurastudiet.

Den 31. januar 2023 havde klager, indklagede 1 og indklagede 2 et møde omkring klagers mulighed for at starte forfra på studiet i september 2024. Til dette møde blev klager vejledt om, hvilke muligheder klager havde for at fortsætte på studiet, og hvordan indklagede 1 og indklagede 2 kunne støtte klager fremadrettet.

Klager fremsatte i klagen en påstand om betaling af en godtgørelse på mindst 1.000.000 kr.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at han er blevet forskelsbehandlet på grund af handicap, da han ikke har modtaget hjælpeydelse fra begyndelsen af semesteret, og at han derfor ikke har kunnet gennemføre studiet.

Klager har en lægeerklæring om, at han ikke skal starte på studiet, før hjælpeforanstaltningerne er på plads. Indklagede 2 har derfor ikke opfyldt sin forpligtelse om at stille hjælpeforanstaltningerne til rådighed.

Klager har været en katebold mellem indklagede 1, indklagede 2 og indklagede 2's underleverandør, da ingen har taget ansvaret for klagers hjælpeforanstaltninger.

Indklagede 1 gør gældende, at de ikke har forskelsbehandlet klager. Klager har fået dispensation fra mange af kravene på studiet, ligesom klager har fået lov til at begynde forfra på studiet, når klager har anmodet om det.

Det oplyses desuden, at det indklagede 1 har en praksis om, at der tildeles en sagsbehandler til den studerende, således at sagsbehandleren kan sætte sig ind i den enkelte studerendes behov.

I forbindelse med klagers genstart på studiet til september 2024 holdt det indklagede 1 et møde med klager, hvor SPS-rådgiver i indklagede 2, SPS-vejleder hos indklagede 1 og studievejleder fra indklagede 1 deltog. Her blev klager vejledt om, hvordan han fortsat kan blive på studiet, og hvilke forholdsregler, der skal tages.

Indklagede 2 gør gældende, at klager har været tilbudt understøtte i hele perioden og kun har gjort brug af det i perioder.

Indklagede 2 har forsøgt at rekruttere ansøgere til jobbet som mentor, men der er få kandidater, der har søgt stillingen. De ansøgere, der blev ansat i stillingen, stoppede efter få samtaler med klager uden at oplyse grunden til, at de stoppede.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at en arbejdsgiver ikke må forskelsbehandle lønmodtagere eller ansøgere til ledige stillinger ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Ved forskelsbehandling forstås enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af handicap.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af handicap behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, når en bestemmelse, et kriterium eller en praksis, der tilsyneladende er neutral, vil stille personer med et handicap ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige.

Forbuddet mod forskelsbehandling gælder enhver, der driver vejlednings- og uddannelsesvirksomhed. Nævnet vurderer, at såvel indklagede 1 og indklagede 2 driver henholdsvis uddannelses- og vejledningsvirksomhed, og derfor er pligtsubjekter efter forskelsbehandlingsloven.

Handicap

Begrebet ”handicap” i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv skal fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

Handicapbegrebet omfatter herefter langvarige begrænsninger som følge af bl.a. fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige vilkår med andre arbejdstagere. Også funktionsbegrænsninger af denne karakter, som skyldes en helbredelig eller uhelbredelig sygdom, kan være omfattet.

Det beror på en vurdering af samtlige sagens omstændigheder, herunder navnlig oplysninger fra læger og andre sundhedspersoner, om arbejdstageren på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling må anses for at have et handicap i direktivets og dermed forskelsbehandlingslovens forstand.

Der henvises bl.a. til EU-Domstolens domme af 11. april 2013 i sagerne C-335/11 og C-337/11 (Ring og Werge), 1. december 2016 i C-395/15 (Daouidi) og 9. marts 2017 i C-406/15 (Milkova) samt Højesterets domme af 22. november 2017 i sagerne 300/2016 og 305/2016 trykt i U2018. 830H og U2018. 853H.

Klager skal godtgøre, at han på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand, herunder at funktionsbegrænsningen var af langvarig karakter.

Det fremgår af klagers psykiatriske speciallægeerklæring, at klager har store vanskeligheder med at koncentrere sig om undervisningen, fordi han har social angst og generelle problemer med at opholde sig i det offentlige rum på grund af PTSD. Det fremgår videre, at klager opfylder diagnosekriterierne for en posttraumatisk belastningsreaktion, som medfører en ganske betydelig funktionsnedsættelse. Desuden vurderer klagers psykiater, at der ikke umiddelbart kan peges på yderligere behandlingstiltag, der på afgørende vis ville kunne bedre klagers psykiske niveau.

På den baggrund vurderer nævnet, at klager har sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, der forhindrer ham i at deltage i arbejdslivet på lige vilkår med andre, at han har et handicap i forskelsbehandlingslovens forstand.

Faktiske omstændigheder

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der udøves direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Indklagede 1

Indklagede 1 gør gældende, at indklagede 1 har givet klager dispensation fra mange af kravene på studiet, og at de har givet ham lov til at begynde forfra, når han har anmodet om det.

Desuden har indklagede 1 en praksis om, at der tildeles en sagsbehandler til den studerende, således at sagsbehandleren kan sætte sig ind i den enkelte studerendes behov.

I forbindelse med klagers forventede genstart på studiet til september 2024, holdt indklagede 1 et møde den 31. januar 2023 med klager, hvor SPS-rådgiver i indklagede 2, SPS-vejleder hos indklagede 1 og studievejleder fra indklagede 1 deltog. Her blev klager vejledt om, hvordan han fortsat vil kunne blive på studiet, og hvilke forholdsregler, der vil skulle tages.

Nævnet vurderer, at der ikke er oplysninger i sagen, der peger på, at indklagede 1 har udsat klager for forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at klager ikke fik hjælpeydelse fra begyndelsen af semesteret.

Nævnet vurderer på den baggrund, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at han har været udsat for forskelsbehandling på grund af handicap.

Klager får derfor ikke medhold i denne del af klagen.

Indklagede 2

Klager gør gældende, at han er blevet forskelsbehandlet, fordi han ikke har modtaget de hjælpemidler, som han er blevet tildelt. Det fremgår af den lægelige anbefaling, at lægen ikke anbefalede, at klager begyndte på studiet før hjælpeforanstaltningerne var på plads.

Klager er blevet tilbudt studiestøtte af den indklagede 2 og har benyttet sig heraf.

Indklagede 2 har forsøgt at rekruttere en mentor til klager. Indklagede 2 har fundet flere mentorer til klager, men disse har efterfølgende stoppet samarbejdet med klager. Klager har desuden været tilbudt fagstøttelærere, som er undervisere på studiet.

Nævnet vurderer på den baggrund, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at han har været udsat for forskelsbehandling på grund af handicap.

Klager får derfor heller ikke medhold i denne del af klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, stk. 1, om lovens anvendelsesområde
- § 3, stk. 2, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7 a, om delt bevisbyrde